

HOẠT ĐỘNG ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ PHỤC VỤ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở HUYỆN QUẢNG TRẠCH

LƯU VĂN LỘC

Trung tâm Thông tin và Thống kê KH&CN Quảng Bình

Những năm qua, hoạt động nghiên cứu và ứng dụng tiến bộ KH&CN vào phát triển kinh tế tại huyện Quảng Trạch được đẩy mạnh và có bước phát triển đáng ghi nhận. Một trong những nhiệm vụ trọng tâm được huyện Quảng Trạch quan tâm và thường xuyên chỉ đạo thực hiện là nghiên cứu, triển khai ứng dụng thành tựu KH&CN mới vào sản xuất và đời sống, nhờ đó đã tác động tích cực trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, tạo ra các sản phẩm có giá trị kinh tế cao, nâng cao hiệu quả sản xuất, nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống của người dân, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Năm 2013, huyện Quảng Trạch được chia tách thành 2 đơn vị hành chính là thị xã Ba Đồn và huyện Quảng Trạch. Sau khi điều chỉnh địa giới hành chính, huyện Quảng Trạch có diện tích tự nhiên hơn 450km² với 18 xã. Quảng Trạch hội đủ các điều kiện địa hình như đồi núi, trung du, đồng bằng và biển, đây là điều kiện hết sức thuận lợi để phát triển một nền kinh tế tổng hợp, đa ngành nghề.

Xác định đúng vai trò và tầm quan trọng của khoa học và công nghệ trong thực tiễn sản xuất và đời sống, trong những năm qua, huyện Quảng Trạch đã chú trọng ứng dụng các thành tựu khoa học và công nghệ vào sản xuất trên nhiều lĩnh vực như: Nông nghiệp; công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, ngành

nghề truyền thống...

Trong lĩnh vực nông nghiệp, huyện đã chú trọng đến việc đưa nhiều giống cây trồng, vật nuôi mới có năng suất, chất lượng, phù hợp với điều kiện khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng vào sản xuất trên địa bàn huyện. Công tác chuyển giao, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất thực hiện có hiệu quả. Trong những năm qua, được sự hỗ trợ của các sở, ban ngành, huyện Quảng Trạch đã triển khai xây dựng, chuyển giao được nhiều mô hình trình diễn như: mô hình trồng hoa cúc, trồng và chăm sóc cây hồ tiêu, nuôi cá diêu phàm... Các loại giống lúa, ngô, lạc năng suất và chất lượng cao được đẩy mạnh đưa vào sản xuất. Thực hiện các chính sách hỗ trợ chuyển đổi cơ cấu cây trồng giúp nông dân thay đổi tập quán canh tác nhằm tăng năng suất và chất lượng sản phẩm nông nghiệp. Qua đó, nhiều hộ gia đình đã chủ động chuyển đổi cây trồng kém hiệu quả sang các loại cây trồng cho thu nhập cao.

Trong chăn nuôi, huyện đã đưa những giống gia súc, gia cầm có năng suất chất lượng cao như bò lai, lợn rừng, các giống gà, vịt... vào sản xuất, từng bước chuyển biến theo hướng nâng cao chất lượng và giá trị hàng hóa. Trên địa bàn huyện đã có nhiều hộ gia đình mạnh dạn ứng dụng khoa học và công nghệ đầu tư xây dựng trang trại chăn nuôi lợn, bò, gà, vịt, cá... có quy mô lớn, cho

Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Quảng Trạch đã chủ trì thực hiện nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN: “Thử nghiệm một số chế phẩm sinh học phòng trừ bệnh chết nhanh trên cây hồ tiêu trong thời kỳ kinh doanh”

Ảnh: TL

thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Năm 2016 tổng đàn gia súc của huyện đạt trên 76 ngàn con; đàn gia cầm trên 572 ngàn con.

Để phát huy thế mạnh vùng đất gò đồi, huyện Quảng Trạch đã chú trọng đưa các giống cây trồng phù hợp có năng suất chất lượng và hiệu quả cao vào sản xuất, trong đó có cây hồ tiêu.

Nhằm giúp người nông dân có điều kiện tiếp cận với việc đưa giống tiêu mới có năng suất và chất lượng cao vào sản xuất, được sự hỗ trợ của Sở Khoa học và Công nghệ, Trạm Khuyến nông huyện đã xây dựng mô hình “Trồng hồ tiêu trên vùng đất gò đồi tại xã Quảng Lưu, huyện Quảng Trạch”. Mục tiêu là điều tra, đánh giá và xây dựng quy trình kỹ thuật trồng tiêu hợp lý, phù hợp với điều kiện tự nhiên cũng như khả năng chịu tác hại của

sâu bệnh trên địa bàn. Mô hình được xây dựng với quy mô 0,5ha tương đương 800 trụ tiêu. Ban chủ nhiệm mô hình đã hướng dẫn các hộ thực hiện mô hình về kỹ thuật làm đất, trồng choái, đào hố, bón phân, xử lý tuyến trùng bằng thuốc Vifosuper; Cung cấp giống tiêu Vĩnh Linh cho các hộ tham gia mô hình. Sau hơn 1 năm trồng và chăm sóc theo đúng quy trình kỹ thuật, tỷ lệ sống đạt gần 100%, cây sinh trưởng và phát triển tốt hơn hẳn giống tiêu địa phương trồng trước đó.

Để giúp người dân các vùng trồng tiêu của huyện áp dụng các biện pháp kỹ thuật canh tác và cách phòng trừ sâu bệnh cho cây tiêu có hiệu quả, Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Quảng Trạch đã chủ trì thực hiện nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN: “Thử nghiệm một số chế phẩm sinh học phòng trừ bệnh chết nhanh trên

cây hồ tiêu trong thời kỳ kinh doanh”. Kết quả xử lý các loại thuốc bước đầu đã có tác dụng tích cực. Tại các điểm triển khai nghiên cứu khi sử dụng chế phẩm sinh học *Pseudomonas* và chế phẩm *Trichoderma* thì tỷ lệ lá bị rụng ít hơn, màu lá tươi xanh so với trước đây, đặc biệt đã hạn chế sự lây lan của bệnh. Theo điều tra kết quả năng suất ban đầu cho thấy, cây tiêu sử dụng chế phẩm *Pseudomonas* và chế phẩm *Trichoderma* hạt tiêu chắc hơn, năng suất cao hơn.

Trong lĩnh vực công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, huyện Quảng Trạch đã tập trung vào các ngành nghề như khai thác và chế biến khoáng sản, chế biến nông lâm thủy sản, cơ khí dân dụng, sản xuất vật liệu xây dựng, mộc dân dụng, chế biến thực phẩm, sản xuất nón lá, mây tre đan. Trong đó, khu kinh tế Hòn La ngày càng được đầu tư và phát triển. Nhiều dây chuyền, thiết bị sản xuất tự động, bán tự động hiện đại ngày càng được áp dụng rộng rãi.

Thực hiện chủ trương của Chính phủ về việc phát triển vật liệu xây không nung để từng bước thay thế gạch đất sét nung, hạn chế sử dụng đất sét và than, góp phần bảo vệ an ninh lương thực, tiết kiệm năng lượng và giảm lượng khí thải CO₂, huyện Quảng Trạch đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động và khuyến khích các doanh nghiệp sản xuất vật liệu xây dựng không nung và bước đầu mang lại hiệu quả. Nhiều doanh nghiệp và cơ sở sản xuất trên địa bàn huyện đã đầu tư xây dựng dây chuyền sản xuất gạch không nung hiện đại.

Công ty TNHH vật liệu xây dựng Nguyễn Thị Quỳnh đã đầu tư xây dựng dây chuyền sản xuất gạch không nung tại xã Quảng Hưng với công suất 7-10 triệu viên/năm theo công nghệ của Nhật Bản. Nguyên vật liệu để sản

xuất gạch không nung hết sức phong phú và có sẵn trong nước như mặt đá, cát vàng, xi măng... Ưu điểm của gạch không nung là không dùng các loại chất đốt như than củi nên tiết kiệm được nhiên liệu, tránh được tình trạng phá rừng tràn lan và không gây ô nhiễm môi trường. Dây chuyền sản xuất gạch không nung sử dụng ít công nhân, do các khâu hầu hết được tự động hóa.

Mặc dù là địa phương mới được chia tách, điều kiện kinh tế - xã hội vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức, nhưng với sự nỗ lực phấn đấu của Đảng bộ và nhân dân trong huyện, kinh tế - xã hội của huyện Quảng Trạch phát triển ổn định và đạt được những kết quả tích cực. Trong đó, hoạt động ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ đã góp phần đáng kể trong việc đưa năng suất, chất lượng sản phẩm trong sản xuất và đời sống ở Quảng Trạch phát triển khá, thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế - xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa - hiện đại hóa. Năm 2016, tổng giá trị sản xuất của huyện tăng hơn 10% so với năm 2015, tỷ lệ hộ nghèo giảm 2,5%, giải quyết việc làm cho 4.861 lao động, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân được nâng lên đáng kể.

Có thể nói, nhờ ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ vào sản xuất mà kinh tế - xã hội huyện Quảng Trạch đã từng bước khởi sắc, đời sống người dân được nâng cao. Để phát huy hết tiềm năng thế mạnh của mình, Quảng Trạch cần chủ động và tích cực hơn nữa trong việc nghiên cứu, xây dựng và nhân rộng các mô hình ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ trong sản xuất và đời sống, không ngừng nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, nâng cao hiệu quả sản xuất góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của huyện nói riêng và của tỉnh Quảng Bình nói chung ■